

Arenakoncernen AB
Alea Kompetenshöjning AB
AU Utbildning AB
Att: advokaten [REDACTED]
Norma Advokater (ombud)

Edukatus Alliance AB

Astar AB
HatKat Invest AB
Att: advokaten [REDACTED]
Eversheds Sutherland Advokatbyrå (ombud)

Misstänkt konkurrensbegränsande samarbete – arbetsmarknadsutbildningar

Konkurrensverkets beslut

Konkurrensverket kommer inte att fortsätta utredningen avseende Arenakoncernen AB (556764-1393), Alea Kompetenshöjning AB (556978-5842), AU Utbildning AB (556723-3431), Astar AB (556614-8093), HatKat Invest AB (559502-9439) och Edukatus Alliance AB (556613-9290) i ärende med dnr 516/2025 rörande en misstänkt överträdelse av förbudet i 2 kap. 1 § konkurrenslagen (2008:579), KL.

Ärendet avslutas.

Bakgrund till ärendet

1. Konkurrensverket har utrett om Arenakoncernen AB, Alea Kompetenshöjning AB och AU Utbildning AB (AU Utbildning) (tillsammans Arenakoncernen) avtalat eller samordnat sig med Astar AB (Astar) eller andra bolag, på ett sätt som begränsat konkurrensen, i samband med Arbetsförmedlingens upphandlingar avseende arbetsmarknadsutbildningar.

2. Ärendet initierades efter att Enrival AB (Enrival) lämnat uppgifter till Konkurrensverket om att representanter för Arenakoncernen, i samband med en av Arbetsförmedlingens upphandlingar av vårdbiträdesutbildningar,¹ erbjudit Enrival att dra tillbaka sitt vinnande anbud i upphandlingen i utbyte mot ekonomisk kompensation (s.k. "kick back") från Arenakoncernen. I samband med dessa kontakter har representanter för Arenakoncernen, enligt Enrival, uppgett att Arenakoncernen tidigare ingått den här typen av överenskommelse med Astar i samband med en av Arbetsförmedlingens upphandlingar av serviceutbildningar.²

Konkurrensverkets utredning i ärendet

Misstanken

3. Ärendet har avsett en misstanke om att Arenakoncernen samordnat sig med Astar eller andra bolag som lämnat anbud i upphandlingar avseende arbetsmarknadsutbildningar som genomförts av Arbetsförmedlingen.
4. Överenskommelser mellan faktiska eller potentiella konkurrenter i samband med upphandlingar som innebär att ett av företagen, trots att det har egen kapacitet att lämna anbud, avstår från att göra det utgör normalt en överträdelse av 2 kap. 1 § KL. På motsvarande sätt kan en överenskommelse, som ingås efter att ett upphandlat kontrakt tilldelats, om att ett företag ska dra tillbaka sitt anbud och på så sätt ge ett annat företag möjlighet att tilldelas kontraktet utgöra ett konkurrensbegränsande samarbete i strid med 2 kap. 1 § KL.
5. En överträdelse av 2 kap. 1 § KL sker dock först då ett avtal ingås eller ett samordnat förfarande uppkommer. Enbart ett ensidigt förslag om eller försök till att begränsa konkurrensen faller inte under förbudsbestämmelsens tillämpningsområde. Konkurrensverkets utredning har därför inte avsett Arenakoncernens påstådda försök till överenskommelse med Enrival i Arbetsförmedlingens upphandling av vårdbiträdesutbildningar,³ utan fokuserat på Arenakoncernens misstänkta överenskommelse med Astar i upphandlingen av serviceutbildningar⁴ och eventuella andra otillåtna samarbeten i upphandlingar av arbetsmarknadsutbildningar som genomförts av Arbetsförmedlingen.

Utredningsåtgärder

6. Enrival kontaktade Konkurrensverket i början av juni 2025 och gav då in ett tips i form av en skriftlig utsaga till vilken underlag i form av kopior av mejl

¹ Arbetsförmedlingen, Vårdbiträdesutbildning 2025, Af-2024/0091 4113.

² Arbetsförmedlingen, Service med inriktning restaurang och storkushåll samt lokalvård, Af-2024/0086 2680.

³ Se fotnot 1.

⁴ Se fotnot 2.

och upphandlingsdokument bifogats. Tipset kompletterades dels genom att ytterligare underlag gavs in, dels genom att representanter för Enrival lämnade en muntlig utsaga till Konkurrensverket.

7. Eftersom tipset rörde Arbetsförmedlingens upphandlingar avseende arbetsmarknadsutbildningar kontaktade Konkurrensverket myndigheten, varpå Arbetsförmedlingen i slutet på juni 2025 lämnade över kopior av vissa upphandlingsdokument till Konkurrensverket.
8. Konkurrensverket genomförde i slutet av augusti 2025 en platsundersökning hos Arenakoncernen. Parallellt med detta skickade Konkurrensverket ålägganden till Astar, HatKat Invest AB (HatKat Invest), Edukatus Alliance AB (Edukatus Alliance) och ett konsultbolag som anlits av Arenakoncernen. Genom åläggandena ombads bolagen att ge in korrespondens och dokumentation avseende den av Arbetsförmedlingen genomförda upphandlingen avseende serviceutbildningar⁵ som refererats till i Enrivals tips.
9. Konkurrensverket höll i november 2025 ett möte med företrädare för Arenakoncernen. Vid mötet redogjorde Konkurrensverket för det intryck som myndigheten fått av de kontakter som skett mellan representanter för Arenakoncernen och Enrival efter det att kontrakt tilldelats i Arbetsförmedlingens upphandling av vårdbiträdesutbildning.⁶ Konkurrensverket förmedlade att, om dessa kontakter hade lett till att en överenskommelse faktiskt hade ingåtts mellan företagen eller påverkat deras marknadsuppträdande, skulle detta kunna utgöra en överträdelse av 2 kap. 1 § KL.

Företagen

10. Arenakoncernen bedriver verksamheter bl.a. i form av uthyrning och rekrytering av personal inom olika branscher, omställning, rehabilitering och friskvård, utbildning inom språk- och yrkesutbildning och utbildning inom vård och omsorg. Av de olika koncernbolagen, är det främst AU Utbildning som lämnat anbud i Arbetsförmedlingens olika upphandlingar avseende arbetsmarknadsutbildningar.
11. Astar är ett bolag som bedriver utbildning och arbetsmarknadsinsatser riktade till vuxna. Astar har historiskt lämnat anbud i olika upphandlingar avseende arbetsmarknadsutbildningar som Arbetsförmedlingen annonserat.
12. Edukatus Alliance och dess dotterbolag driver förskolor, grundskolor, gymnasier och vuxenutbildningar. Fram t.o.m. mitten av januari 2025 var

⁵ Se fotnot 2.

⁶ Se fotnot 1.

Astar ett dotterbolag till Edukatus Alliance. HatKat Invest⁷ är ett holding-bolag som, i mitten av januari 2025, förvärvade Astar av Edukatus Alliance. Det var mot bakgrund av den här ägarförändringen som Konkurrensverket riktade ålägganden mot både Edukatus Alliance och HatKat Invest.

Marknaden

13. Arbetsförmedlingen annonserar relativt regelbundet olika upphandlingar av arbetsmarknadsutbildningar. Med arbetsmarknadsutbildningar avses typiskt sett yrkesinriktade utbildningar som syftar till att underlätta för enskilda arbetstagare att få eller behålla ett arbete och som motverkar att brist på arbetskraft uppstår på arbetsmarknaden. Olika privata företag kan lämna anbud i dessa upphandlingar.
14. Värdet av Arbetsförmedlingens upphandlingar av arbetsmarknadsutbildningar varierar. För upphandlingen av vårdbiträdesutbildningar⁸ angavs i upphandlingsdokumenten ett kontraktsvärde på 675 miljoner kronor och för upphandlingen av serviceutbildningar⁹ angavs ett kontraktsvärde på 200 miljoner kronor. Vid en översiktlig genomgång av Arbetsförmedlingens olika upphandlingar avseende arbetsmarknadsutbildningar de senaste åren har Konkurrensverket kunnat konstatera att både AU Utbildning och Astar lämnat anbud relativt ofta. Utöver dessa har en rad andra aktörer också lämnat anbud i vissa av upphandlingarna.

Utvecklad bakgrund till utredningen

Arbetsförmedlingens upphandling avseende vårdbiträdesutbildningar

15. Arbetsförmedlingen annonserade i november 2024 en upphandling avseende vårdbiträdesutbildningar.¹⁰ Sista anbudsdag var i januari 2025. Efter anbudsutvärdering tilldelades Enrival kontrakt att leverera utbildningar på åtta orter (med option på fyra tillkommande orter). Arenakoncernen (genom AU Utbildning) lämnade anbud i upphandlingen men tilldelades inte något kontrakt.
16. Enligt de utsagor som Enrival lämnade till Konkurrensverket ska representanter för Arenakoncernen vid ett möte med Enrival i slutet av januari dels ha uppgett att de bedömde att Enrival offererat onödigt låga priser i sitt anbud till Arbetsförmedlingen, dels ha föreslagit att Enrival skulle

⁷ HatKat Invest bildades 2024. Vid en översiktlig genomgång av Arbetsförmedlingens olika upphandlingar avseende arbetsmarknadsutbildningar de senaste åren har Konkurrensverket inte sett att bolaget lämnat något anbud i dessa upphandlingar. Ägare av och företrädare för bolaget har dock sedan tidigare varit verksamma inom utbildningsbranschen.

⁸ Se fotnot 1.

⁹ Se fotnot 2.

¹⁰ Se fotnot 1.

avstå från de tilldelade kontrakten så att tilldelningen i stället skulle gå till AU Utbildning. Som ersättning för detta skulle Enrival kompenseras ekonomiskt av Arenakoncernen.

17. Till stöd för sina påståenden gav Enrival bl.a. in korrespondens med Arenakoncernen efter det att Arbetsförmedlingen meddelat sitt tilldelningsbeslut. Korrespondensen inkluderade en kalkyl som innehöll summor benämnda som "kick back" som skulle ges till Enrival. Korrespondensen innehöll även ett uttalat förslag om att Arenakoncernen skulle avbryta sin överprövning av Arbetsförmedlingens tilldelningsbeslut, i utbyte mot att Enrival, i enlighet med Arenakoncernens förslag, skulle avstå från de tilldelade kontrakten. Företrädare för Enrival svarade Arenakoncernen att Enrival inte var intresserat av förslaget och bad Arenakoncernen att fortsättningsvis avstå från att komma med liknande erbjudanden.¹¹
18. Enligt de utsagor som Enrival lämnade till Konkurrensverket ska representanter för Arenakoncernen, i samband med mötet i slutet av januari 2025, också ha uppgett att Arenakoncernen skulle ha ingått den här typen av överenskommelse med Astar i samband med Arbetsförmedlingens upphandling av serviceutbildningar.¹²

Arbetsförmedlingens upphandling avseende serviceutbildningar

19. Arbetsförmedlingen annonserade i oktober 2024 en upphandling avseende serviceutbildningar.¹³ Sista anbudsdag var i slutet av november. Efter anbudsutvärdering tilldelades Astar den 5 december kontrakt att leverera utbildningar på åtta orter (med option på två tillkommande orter). Arenakoncernen (genom AU Utbildning) lämnade anbud i upphandlingen och tilldelades kontrakt att leverera utbildningar på en ort.
20. Under perioden 16 december 2024–7 januari 2025 kontaktade både representanter för HatKat Invest, Edukatus Alliance och Astar självt Arbetsförmedlingen och informerade då Arbetsförmedlingen om att Astar inte avsåg att skriva på de kontrakt som bolaget tilldelats. Anledningen som angavs var att den kommande nya ägaren (dvs. HatKat Invest) inte ansåg att de kunde leverera på det anbudspris som Astar lämnat i sitt anbud. Den 7 januari 2025 beslutade Arbetsförmedlingen att återta sitt tilldelningsbeslut avseende de kontrakt som Astar tilldelats, och i ett nytt tilldelningsbeslut den 13 januari 2025 tilldelades dessa kontrakt de anbudsgivare som i den

¹¹ Vilket är i linje med hur företag bör agera i situationer där ett konkurrerande företag agerar på ett sätt som uppfattas som potentiellt konkurrensrättsligt problematiskt. Jfr Meddelande från kommissionen – Riktlinjer för tillämpningen av artikel 101 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på horisontella samarbetsavtal (EUT C 259, 21.7.2023, s. 1–125), p. 396–397.

¹² Se fotnot 2.

¹³ Se fotnot 2.

ursprungliga anbudstvärderingen rankats närmast efter Astar. Sex av dessa åtta kontrakt tilldelades AU Utbildning.

Bedömning

21. Konkurrensverkets utredningsåtgärder har inte gett stöd för den ursprungliga misstanken att Arenakoncernen och Astar skulle ha kommit överens om att Astar skulle dra tillbaka sitt anbud i Arbetsförmedlingens upphandling av serviceutbildningar¹⁴ för att möjliggöra att de kontrakt som Astar tilldelats skulle föras vidare till andra anbudsgivare (närmast då AU Utbildning). Konkurrensverket har inte heller funnit stöd för att Arenakoncernen skulle ha samordnat sig med andra bolag som lämnat anbud i upphandlingar avseende arbetsmarknadsutbildningar som genomförts av Arbetsförmedlingen.
22. Det har i utredningen framkommit att kontakter avseende upphandlingen skett mellan representanter för Arenakoncernen respektive Astar under december 2024 och januari 2025. Kontakterna initierades av Arenakoncernen som i mitten av december dels ifrågasatt Astars anbudspriser, dels inlett diskussion kring att ingå underleverantörsavtal relaterade till leveransen av de kontrakt som Arbetsförmedlingen tilldelat. Efter det att Arbetsförmedlingen accepterat Astars vilja att dra tillbaka sitt anbud och fattat ett nytt tilldelningsbeslut, förhandlade Arenakoncernen och Astar också fram ett sådant underleverantörsavtal, men då med Astar som underleverantör till Arenakoncernen för (åtminstone vissa) kontrakt som ursprungligen tilldelats Astar. Följden av att Astar tilläts dra tillbaka sitt anbud blev att Arbetsförmedlingen betalar mer för utbildningarna, som genomförs av Astar i egenskap av underleverantör till Arenakoncernen, än vad som hade varit fallet om Astar hade levererat enligt sitt vinnande anbud.
23. I Konkurrensverkets utredning har inget annat framkommit än att Astars beslut att informera Arbetsförmedlingen om att bolaget inte avsåg att skriva på de kontrakt som bolaget tilldelats (dvs. i praktiken dra tillbaka sitt anbud i upphandlingen) tagits självständigt. Det då HatKat Invest, som vid tidpunkten inför ett planerat förvärv av Astar genomförde en företagsbesiktning av Astar, reagerat på det anbud som Astar lämnat och bl.a. villkorat sitt förvärv av bolaget av att Astar skulle återta anbudet.
24. Det kan konstateras att AU Utbildning och Astar varit konkurrerande anbudsgivare i Arbetsförmedlingens upphandling av serviceutbildningar.¹⁵ Att konkurrerande anbudsgivare agerar underleverantörer till varandra är inte det marknadsutfall som en upphandlingsprocess typiskt sett syftar till.

¹⁴ Se fotnot 2.

¹⁵ Se fotnot 2.

Utifrån ett konkurrensperspektiv är det inte heller önskvärt att upphandlare accepterar att en vinnande anbudsgivare drar tillbaka sitt anbud efter det att upphandlingens resultat offentliggjorts. Det är också viktigt att lämnade anbud inte dras tillbaka då ett sådant agerande riskerar att mjuka upp konkurrensen mellan de anbudsgivare som återkommande möter varandra i upphandlingar.

25. I det här fallet kan dock konstateras att det varken framkommit att några kontakter skett mellan representanter för Arenakoncernen respektive Astar innan anbud gavs in eller att Astar dragit tillbaka sitt anbud som en konsekvens av en överenskommelse med Arenakoncernen.
26. Konkurrensverkets utredning har inte heller visat att Arenakoncernen skulle ha ingått några andra sådana överenskommelser i samband med andra upphandlingar av arbetsmarknadsutbildningar som annonserats av Arbetsförmedlingen.
27. Mot bakgrund av detta finner Konkurrensverket att det inte finns fortsatt stöd för den ursprungliga misstanken om att de företag som omfattats av utredningen ingått ett avtal eller samordnat sig i strid mot 2 kap. 1 § KL i samband med Arbetsförmedlingens upphandlingar av arbetsmarknadsutbildningar. Utredningen ska därför inte fortsätta.
28. Konkurrensverkets beslut att avsluta en utredning utan åtgärd innebär dock inte ett besked i fråga om det granskade förfarandet är i överensstämmelse med konkurrensreglerna.

Detta beslut har fattats av generaldirektören. Föredragande har varit konkurrensråd Peter Alstergren.

Beslutsfattandet har dokumenterats digitalt och beslutet saknar därför namnunderskrift.

Marie Östman

Anvisning om annan möjlighet till prövning

Detta beslut kan enligt 7 kap. 1 § KL inte överklagas. Enligt 3 kap. 2 § KL kan däremot ett företag som berörs av förfarandet på egen hand väcka talan vid domstol för att få saken prövad (särskild talan). Talan väcks genom ansökan om stämning vid Patent- och marknadsdomstolen.

Kopia till:

Arbetsförmedlingen

Detta beslut publiceras på Konkurrensverkets webbplats.